

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.330/2017/6.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke
é dr. Csernay Krisztina előadó bíró
. Tanczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Forgács József Tamás ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Elek Tamás Mirkó Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: Dr. Elek Tamás Mirkó ügyvéd,

A per tárgya: kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.290/2016/5.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.M.174/2016/11.

Rendelkező rész

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.21.290/2016/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint és 10.800 (tízezer-nyolcszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget, valamint a magyar államnak felhívásra 411.300 (négyszáztizenegyezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A közigazgatási és munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2009. szeptember 30-áig vezérigazgató munkakörben állt munkaviszonyban a felperesnél. A felperes gazdasági társaság 100 %-ban Nyíregyháza Megyei Jogú Város

Önkormányzatának tulajdona.

- [2] Nyíregyháza Megyei jogú Város Közgyűlésének 290/2004.(X.27.) számú határozata 5. pontjában az ellenőrzési és minőségügyi iroda vezetőjét a felperes társaság működésével és gazdálkodásával összefüggő, valamint az élményfürdő pénzbeli lebonyolításához és a kötvénykibocsátás pénzügyi feladataihoz kapcsolódó monitoring rendszer kialakítására utasította. Az alperes e határozat alapján 2005. március 10-én három vállalkozási szerződést kötött - az ugyancsak a Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata 100%-os tulajdonában álló - ... Közhasznú Társasággal (a továbbiakban: ... Kht.). Az első szerződés teljesítési határideje 2005. szeptember 8-a volt, a vállalkozói díj 12.389.850 forint + áfa összegű. A második szerződés teljesítési határidejét a felek 2005. december 12-ében határozták meg, a vállalkozói díj összegét pedig 19.287.350 forint + áfa összegben. A harmadik szerződésben a ... Kht. vállalta az első két szerződésben meghatározott programok beüzemelését, annak oktatását, a rendszer beállítását, majd a beállítást követően a rendszer hangolását és értékelését. A szerződés teljesítési határideje 2006. február 27-e volt, a vállalkozási díj összege pedig 11.010.350 forint + áfa. A harmadik szerződésben a beüzemelés, oktatás részfeladat 6.897.500 forint nettó összegben, a hangolás és értékelés részfeladat pedig 4.112.850 forintos nettó összegben szerepelt. A szerződés 7.1. pontja szerint a vállalkozó a vállalási díj 50 %-ának mértékéig egy alkalommal előleg számla kiállítására volt jogosult.
- [3] A harmadik szerződés teljesítésére csak részben került sor, mivel a szerződésszerű teljesítés fogadása a felperes részéről olyan beruházásokat tett volna szükségessé, amelyek megvalósítására anyagi helyzete folytán nem volt lehetősége. Az oktatási tevékenység a szerződésben megjelölt határidőig nem, csak 2010. március hónapig teljesült, a hangolás és értékelés munkafázis egyáltalán nem valósult meg.
- [4] Az alperes és ... 2006. november 13-án záró jegyzőkönyvet készített annak ellenére, hogy a szerződés teljesítése egészében nem történt meg. A jegyzőkönyv szerint a felek a szerződést műszakilag teljesítetté nyilvánították, a 239/2006. számú számla kiegyenlítésével a szerződést pénzügyileg is teljesítettnek fogadták el. Az utolsó számla értéke 2007. február 1-jén került átutalásra a ... Kht. részére.
- [5] A Nyíregyházi Városi Bíróság 2012. július 3-án kelt 17.B.2350/2010/46. számú ítéletében bűnösnek mondta ki az alperest hűtlen kezelés büntetésében, azonban a felperes 2012. május 7-én kelt 13.762.937 forint összegben benyújtott polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította. A Nyíregyházi Törvényszék 2013. január 25-én kelt 4.Bf.686/2012/4. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes, mint vádlott tekintetében helybenhagyta. A jogerős határozat megállapította, hogy az alperes az általa képviselt gazdasági társaságnak 6.881.468 forint vagyoni hátrányt okozott.

- [6] A felperes kérelmére a közjegyző által kibocsátott fizetési meghagyásban, majd az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes 15.123.200 forint kártérítés és ezen összeg 2006. november 13-ától járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2015. október 22-én kelt 3.M.202/2014/36. számú ítéletében a keresetet elutasította. A felperes fellebbezése alapján eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 4.Mf.21.798/2015/4. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [7] A megismételt eljárást követően a felperes módosított keresetében a büntetőeljárásban megállapított vagyoni hátrány nettó összege, 5.505.174 forint kártérítés, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

- [9] A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.M.174/2016/12. számú végzésével kijavított 2.M.174/2016/11. számú ítéletével kötelezte az alperest 5.505.174 forint, valamint ezen összeg 2006. november 13-ától a kifizetésig járó késedelmi kamatának megfizetésére. Megállapította, hogy a felek a perköltségeiket maguk viselik. A bíróság kötelezte az alperest 770.700 forint eljárási illeték megfizetésére.
- [10] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapítható volt, hogy az alperes intézkedett az el nem végzett munka kifizetése iránt, ezért a felperes követelése nem tekinthető idő előttinek, figyelemmel arra is, hogy a felperes kereseti követelését a büntetőeljárás során meghatározott vagyoni hátrány áfa-val csökkentett összegére leszállította. Megállapítható volt, hogy a pontosított kereseti kérelemben megjelölt összeg a felperes vagyonából kikerült, azt 2006. november hónapban az alperes - annak ellentételezése nélkül - átutalta. Utalt arra is, hogy az alperes és a ... Kht. vezetője 2006. november 13-án zárójegyzőkönyvet készítettek, amely azt rögzítette, hogy a teljesítés szerződésszerűen megtörtént, ezért a legutolsó számla kiegyenlítésével a szerződést pénzügyileg is teljesítettnek fogadták el.
- [11] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a 2012. évi I. törvény hatályba lépésével összefüggő rendelkezésekről és törvénymódosításokról szóló 2012. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Mth.) 20.§-a alapján megállapította, hogy a kártérítési felelősség jogalapjára és mértékére a károkozaskor hatályos, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (régí Mt.) 192/A. §-a, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi

IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) és a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régí Ptk.) szabályai az irányadóak. Az alperes kártérítési felelősségét az elsőfokú bíróság a Gt. 30.§ (2) bekezdésében, továbbá a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

- [12] Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperesi társaság vagyonából a végső kereseti kérelemben foglalt összeg ellentételezés nélkül került ki, ezért a felperest kár érte. A perbeli összeget az alperes teljesítés nélkül annak ellenére utalványozta, hogy erre a szerződés alapján a ... Kht. nem volt jogosult és a felperes a tulajdonostól írásbeli utasítást sem kapott. Rögzítette, hogy az alperes és képviselője a munkaügyi vita keretei között nem bizonyította, hogy az 5.505.174 forint kárból a felperesnek további összeg megtérült volna, ezért a bíróság az alperest a módosított kereset szerint marasztalta.
- [13] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Nyíregyházi Törvényszék a 4.Mf.21.290/2016/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának főösszegét 4.112.850 forintra leszállította, a kamatfizetés kezdő időpontját 2007. február 2. napjában állapította meg. Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmét elutasította. Mellőzte az elsőfokú bíróságnak a felek költségviselésére vonatkozó ítéleti rendelkezését és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperes részére 533.330 forint elsőfokú perköltséget, valamint az államnak 1.244.142 forint kereseti és fellebbezési eljárási illetéket. Az alperes által az államnak fizetendő illeték összegét 460.162 forint kereseti és fellebbezési eljárási illetékre szállította le. Kötelezte továbbá az alperest 86.380 forint másodfokú perköltség és 114.508 forint fellebbezési illeték, az alperest pedig 325.906 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.
- [14] A törvényszék álláspontja szerint az alperes per megszüntetésére irányuló fellebbezési kérelme nem volt megalapozott. Rámutatott arra, hogy a bírói gyakorlat szerint kártérítési igény érvényesítése esetén a pert időelőttiségre utalással nem lehet megszüntetni, a kártérítés iránti követelés időelőttisége ugyanis fogalmilag kizárt. Ezen igény létrejötte és esedékessége időben nem válik szét, következésképpen, ha a kár bekövetkezik, a kártérítés is esedékes.
- [15] A másodfokú bíróság az alperes fellebbezését érdemben vizsgálva a régi Mt. 192/A. § (1) bekezdésére, valamint a Gt. 30. §-ára utalással megállapította, hogy az alperes jogellenes károkozó magatartást követett el, amikor a vállalkozói szerződés teljesítését megelőzően az el nem végzett munkát műszakilag teljesítettnek fogadta el és annak teljes ellenértékét átutalta. Megalapozottnak találta azonban az alperes azon hivatkozását, hogy a büntetőeljárásban megállapított vagyoni hátrány összege nem azonos a felperes tényleges kárával. A rendelkezésre álló iratokból megállapította, hogy a büntetőeljárás során a vagyoni hátrányként

megjelölt összeg a vállalkozási díj 50 %-a, amelyet az alperes a szerződésben foglalt rendelkezésektől eltérően az 50 %-os előlepszámla kifizetésén túl teljesített. A büntetőeljárásban beszerzett ... igazságügyi informatikai szakértő véleményéből, a meghallgatott tanúk vallomásából és a felek nyilatkozataiból azonban arra következtetett, hogy a vállalkozó a teljes vállalkozási díj kifizetését követően 2010-ben további teljesítést végzett, amelynek alapján a beüzemelés és oktatás részfeladat megvalósult, csupán a hangolás és értékelés munkafázis maradt el. Ezen elmaradt munkafázisok vállalkozási díjának a kifizetése az a tényleges kár, amely a felperesi társaságnál bekövetkezett, tekintettel arra, hogy a vállalkozó teljesítését a felperes 2010. évben elfogadta. A szerződés alapján a hangolás és értékelés munkafázis ellenértéke nettó 4.112.850 forint volt, amely a felperes tényleges kárának minősült.

- [16] A törvényszék álláspontja szerint a kár és az alperes jogellenes magatartása közötti okozati összefüggés a fentiek alapján megállapítható volt.
- [17] A másodfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett avval, hogy a 2006. november 13-án készített zárójegyzőkönyvben foglaltak ellenére a vállalkozó utólagos teljesítését elfogadta. Utalt arra, hogy a régi Ptk. 316. § (1) bekezdése szerint amennyiben a jogosult a teljesítést a szerződésszegésről tudva elfogadja, a szerződésszegésből igényt utóbb csak akkor támaszthat, ha erre irányuló jogait fenntartotta. Ilyen jogfenntartó nyilatkozat azonban az iratok között nem állt rendelkezésre, ezért az alperes alaptalanul állította, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget, amikor a hibás teljesítésből eredő igényeket nem érvényesítette. A törvényszék álláspontja szerint a felperes pedig megalapozottan hivatkozott arra, hogy az eltelt időre tekintettel a teljesítéshez további érdeke már nem fűződött, hiszen újabb program került beszerzésre és üzembe helyezésre.
- [18] A másodfokú bíróság rámutatott arra is, hogy a megrendelő és vállalkozó azonos tulajdonosi háttérének nem volt jelentősége, minthogy a gazdasági társaságok mint jogi személyek elkülönült vagyonnal rendelkeztek. Mindezekre tekintettel az alperes marasztalásának főösszegét 4.112.850 forintra szállította le.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

- [19] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a felperes keresetének teljes elutasítását, harmadlagosan pedig az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a marasztalás összegének 2.056.425 forintra történő leszállítását kérte.
- [20] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 157. § a) pontját, 130. § (1) bekezdés f) pontját, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését, mivel a keresetlevelet az elsőfokú bíróságnak már

idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani a felperesi követelés időelőttiségére tekintettel. Érvelése szerint a törvényszék e körben kifejtett álláspontja téves, ellentétes a bírói gyakorlattal. A BH1998.343. számú eseti döntés rögzítette, hogy a szerződéses jogviszonyból eredő igény érvényesítése mindig előfeltétele az ahhoz kapcsolódó szerződésen kívüli károkozó magatartásért való felelősség megállapításának, kárnak ugyanis csak a szerződéses jogviszony rendezése során kielégítést nem nyert igény tekinthető. A perbeli esetben a felperes olyan, a régi Ptk. 339. §-ára alapított szerződésen kívüli károkozó magatartással összefüggésben kívánt igényt érvényesíteni, amely vonatkozásban a felperes és a ... Kht. között le nem zárt, a mai napig érvényes szerződés van hatályban. Azon időpontig, amíg nem tudjuk, hogy ezen jogviszonyból eredően a felperesnek milyen igénye nem teljesült, amíg ezen igénye kikényszerítése érdekében semmit nem tett, az eljáró bíróság a perbeli ügyben nincs olyan helyzetben, hogy az alperest a felperes és a ... Kht. közötti jogviszonyból eredő kötelezettség miatt marasztalja.

- [21] Az alperes álláspontja szerint a Nyíregyházi Törvényszék tény-, okirat és bizonyítékellenesen rögzítette azt, hogy a felperes és a ... Kht. közötti szerződés érdekmúlás miatt megszűnt. Utalt arra, hogy Nyíregyháza Megyei Jogú Város Közgyűlésének 290/2004.(X.27.) számú határozata kötelezte a felperest a perbeli szoftverrendszer kialakítására. A per folyamán a felperes azt nem bizonyította, hogy a tulajdonos a hivatkozott határozatát visszavonta vagy megváltoztatta, esetleg az új szoftver fejlesztésére adott volna tulajdonosi utasítást.
- [22] Az alperes a követelés jogcímét, vagyis a bűncselekménnyel okozott kárt nem vitatta. Felülvizsgálati kérelmében azonban kifogásolta a megállapítottösszezszerűséget, e körben a Pp. 3. § (3) bekezdése, a Pp. 154. § (1) bekezdése és a Pp. 206 § (1) bekezdésének megsértésére alapítottan azt állította, hogy a jogerős ítélet a tények, bizonyítékok és a korábbi periratok figyelmen kívül hagyása mellett alapvető logikai hibákat tartalmaz. Álláspontja szerint a perben a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperes azzal a bűncselekménnyel nyilvánított magatartásával, hogy egy még nem ellentételezett számlát idő előtt elutalt, a felperes részére milyen összegű kárt okozott. Ebbe a kárba csak olyan összeg tartozhat, amely az alperesnek felróható, a bűncselekmény tárgyává tett magatartásának közvetlen eredménye. Mindezek alapján nem tudta elfogadni, hogy olyan vagyoni hátrány vonatkozásában tették felelőssé, amelyben semmilyen lehetősége nem volt a kár végleges bekövetkezte ellen tenni. Nem róható az alperes terhére az a kár, amely munkaviszonya megszűnését követően abból keletkezett, hogy a felperes alperest követő vezető tisztségviselői az elutalt vállalkozói díj ellentételezésére szolgáló munkálatokat nem, vagy csak részben végeztették el a ... Kht.-vel. A 2005. március 10-én kelt vállalkozói szerződés pontosan meghatározta a beüzemelés és oktatás, valamint a hangolás és értékelés ellenértékét. A szerződés

7.1. pontja alapján a vállalkozó egy alkalommal a vállalási díj 50 %-ának mértékéig előlegszámla kiállítására volt jogosult. Mindezek alapján álláspontja szerint az alperes a teljes összeg és egyben valamennyi munkafázis 50 %-ának mértékéig volt jogosult előlegszámla alapján utalást teljesíteni. A jogerős ítélet ezért hibásan állapította meg, hogy a kár összege megegyezik a hangolás, értékelés munkafázis nettó értékével, hiszen a vállalási díjának 50 %-os összegét az alperes szerződésszerűen, jogszerűen és nem bűncselekményt megvalósítva utalhatta át. Feltéve, de meg nem engedve, hogy az alperes által okozott kár a hangolás - értékelés munkafázis meg nem valósulásán alapszik, úgy a szerződés rendelkezéseit figyelembe véve ezen munkafázis vállalási díjának 50 %-át lehet a bűncselekménnyel okozott kár mértékének tekinteni.

[23] A jogerős ítélet egyetlen mondatban állapítja meg az okozati összefüggés fennállását, e megállapítás azonban az alperes szerint sérti a Pp. 3. § (3) bekezdését, 164. § (1) bekezdését, 220. § (1) bekezdés d) pontját és 221. § (1) bekezdését. A jogerős ítélet az okozati összefüggés fennállását nem indokolta, e körben nem értékelte a felperesi, illetve a felperes alperest követő vezetőinek mulasztásában megvalósuló magatartását sem. Az okozati összefüggés fennállásának bizonyítása a felperest terhelte, amely kötelezettségének azonban nem tett eleget, arra bizonyítást sem ajánlott fel.

[24] Az alperes azt is panaszolta, hogy a jogerős ítéletben a kárenyhítés körében előadottak alaptalanok, tény, okirat és bizonyítékellenesek, ezért sértik a Pp. 3. § (3) bekezdését, 164. § (1) bekezdését és 206. § (1) bekezdését. Az ítélet indokolása e körben az alperes és ... által 2006. november 13-án készített zárójegyzőkönyvre hivatkozik, amely a vállalkozó teljesítését utólag elfogadja. Ezen megállapítás azonban téves, mivel a hivatkozott jegyzőkönyv nem a perbeli, a büntetőeljárás tárgyává is tett beüzemelés, oktatás, hangolás, értékelés megvalósítására irányuló szerződésre vonatkozik, hanem a 2005. március 10-én aláírt szerződésre, amit a ... Kht. képviselőjében 2006. november 13-án rögzített nyilatkozatában ... is megerősített. Mindezekből megállapítható, hogy a harmadik szerződés vonatkozásában a felperes részéről a teljesítés nem került elfogadásra, ezért az ítélet ezzel kapcsolatos megállapítása iratellenes. A bizonyítási eljárás adatai azt is alátámasztották, hogy a ... Kht. a szerződés teljesítésére készen állt, az alperes munkaviszonyának megszűnését követően a teljesítés elmaradása az alperesnek nem volt felróható. Ezt támasztja alá ... volt vezérigazgató és ... tanúvallomása is. A peres eljárásban olyan bizonyíték nem merült fel, amely igazolná, hogy a felperes a szerződésből eredő jogait a ... Kht.-val szemben érvényesítette, illetőleg érvényesíteni kívánta volna.

[25] Olyan adat vagy tény sem merült fel az eljárásban, amely alátámasztaná, hogy a szerződés a felperes és a ... Kht. között ne lenne hatályba, mivel azt egyik fél sem mondta fel, közös megegyezéssel sem szüntették meg, a felek teljesítése okán nem

szűnt meg. Álláspontja szerint a felperes kárenyhítési kötelezettsége körében akkor járt volna el úgy, ahogy az az adott helyzetben elvárható, ha a szerződéses jogviszonyból adódó teljesítést a ... Kht.-tól igényli, vagy teljesítés hiányában árleszállítást alkalmaz.

- [26] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet minden alapot nélkülözve fogadta el a felperes érdekmúlásra való hivatkozását is. Az elsőfokú eljárás során a felperes gazdasági igazgatóhelyettese és főkönyvelője valóban azt nyilatkozta, hogy a program nem használható és egyébként új könyvelési programot vezettek be, azonban ezen nyilatkozatokat az ítélet, mint döntésének alapját nem jelölte meg. A tanúk nyilatkozatai azonban alaptalanok voltak, hiszen a szerződés szerinti program nem könyvelő, hanem egy kontrolling-monitoring rendszer szoftvere volt, amely nem arra hivatott, hogy az adott cég könyvelését nyilvántartsa. Arra a per folyamán pedig nem merült fel adat, hogy a felperesnél újabb kontrolling-monitoring program került bevezetésre. Mindezek alapján az e körben megállapított tényállás alaptalan és a támadott ítélet sérti a Pp. 3. § (3) bekezdését, 164. § (1) bekezdését és 206. § (1) bekezdését.
- [27] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és az alperes felülvizsgálati eljárási költségekben történő marasztalását kérte.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [28] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [29] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 272. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.
- [30] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul hivatkozott a felperesi kereset időelőttiségére, ezáltal alaptalanul sérelmezte a kérése ellenére mellőzött permegszüntetést.
- [31] A törvényszék a jogerős ítéletében helytállóan állapította meg, hogy a kártérítési igény érvényesítése esetén a per időelőttiség jogcímén történő megszüntetésére általában nincs lehetőség. A perbeli esetben a kár - vagyis a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés - akkor keletkezett, amikor az alperes a ... Kht. részére, a vele kötött szerződés előírása ellenére, teljesítés nélkül 2007. február 1-ig átutalta a teljes vállalkozói díjat. A felperes kártérítési igénye tehát ezen időponttól esedékessé vált, azt a felperes az alperes 2009. szeptember 30-ig fennálló munkaviszonya alapján jogszerűen érvényesíthette. A munkaügyi ítélezési gyakorlat alapján a vezető tisztségviselő kártérítési felelősségének megállapítására irányuló peres eljárások során nincs annak jelentősége, hogy esetlegesen a vezető tisztségviselő által okozott kár más, a munkáltatóval szerződéses kapcsolatban álló gazdasági társasággal szemben is érvényesíthető. A munkáltató az igényét választása szerint terjesztheti elő munkavállalójával, vagy a vele szerződéses kapcsolatban álló másik gazdasági társasággal

szemben. Mindezek alapján az alperes megalapozatlanul panaszolta, hogy a vele szemben benyújtott keresetet megelőzően a felperes igényét a ... Kht.-val szemben kellett volna érvényesíteni.

- [32] A perben a felperesnek a károkozó magatartást, a kárösszezszerűségét és az ezek között fennálló okozati összefüggést kellett bizonyítani. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében maga sem vitatta a felperes keresetének jogcímét, a kárösszezszerűségét pedig megalapozatlanul panaszolta. A 2005. március 10-én megkötött szerződés a vállalkozói díj összegét 11.010.350 forintban rögzítette és külön feltüntette a beüzemelés és oktatás, továbbá a hangolás és értékelés vállalkozói díját. Arra helytállónan utalt az alperes, hogy a szerződés 7.1. pontja szerint a vállalkozó a vállalási díj 50 %-ának mértékéig egy alkalommal jogosult volt előlegszámla kiállítására, a szerződés azonban arról nem rendelkezett, hogy ezen előlegszámla az egyes részfeladatok tekintetében is értelmezhető, amelyből az következik, hogy a teljes vállalási díj 50 %-ára vonatkozott. Nem volt vitatott a perben, - és ezt a büntető bíróság ítélete is rögzítette - hogy a szerződésben rögzített vállalkozói díj átutalására a teljes teljesítést megelőzően 100 %-ban sor került. A törvényszék ezért helytállónan állapította meg, hogy a szerződésben foglalt második fázis megvalósulásának hiányában az 50 %-ot meghaladó vállalkozói díj átutalása az alperes károkozó magatartása volt, így a rendszer hangolása és értékelése munkafázisban rögzített ellenérték - minthogy nem valósult meg - kárként jelentkezett a felperesnél.
- [33] Az alperes károkozó magatartása és a kár közötti okozati összefüggés egyértelműen fennállt, mivel a felperes kárát - a teljesítéssel nem ellentételezett vállalkozói díj időelőtti, a szerződés rendelkezéseiből nem következő átutalása eredményezte. A kár az utolsó átutalás teljesítésével bekövetkezett, ezért az okozati összefüggést az alperest követő vezető állású munkavállalók e körben tanúsított tevékenysége nem befolyásolta.
- [34] A felülvizsgálati kérelem alaptalanul panaszolta a felperes kárenyhítési kötelezettségének elmulasztását is. A kárenyhítési kötelezettség kizárólag a károsodás időpontjára értelmezhető. A károsult kötelezettség körébe általában nem tartozik bele a kárnak bekövetkezte után a kár megszüntetésére törekvés (EBH 2010.2129.). A kárelhárítási, kárenyhítési kötelezettség a régi Ptk. 340.§ (1) bekezdésében foglaltakra és a PK. 36. számú állásfoglalására is figyelemmel kizárólag a károsodásra vezető folyamatban, illetőleg a károsodás időpontjára vonatkozóan értelmezhető. A károsulttól elvárható kötelezettség körébe nem tartozik bele a kárnak bekövetkezte (adott esetben a vállalkozói díj teljes összegének teljesítés hiányában történő átutalása) a kár megszüntetése érdekében való cselekvés. Mindezek alapján az alperes alaptalanul panaszolta a felperes kárenyhítési kötelezettségének elmulasztását, különösen arra tekintettel, hogy a felperessel 2009. szeptember 30-áig fennállt munkaviszonya alapján a vállalkozói szerződés módosítására elsődlegesen neki volt lehetősége.

- [35] Az eljáró bíróságok ítéletük indokolásában azt valóban iratellenesen állapították meg, hogy a 2006. november 13-án készült zárójegyzőkönyv nem e harmadik szerződésre vonatkozott, az abban megjelölt feladatok ugyanis az első- és második szerződés teljesítését igazolta. Ennek azonban az ügy elbírálására nem volt lényeges kihatása, csupán azt bizonyította, hogy a szerződés rendelkezéseivel ellentétben az átutalásra dokumentált teljesítés hiányában került sor. A szerződés 7.1. pontja az 50 %-os előlegszámlán túl ugyanis azt tartalmazta, hogy a további számlák benyújtására a vállalkozó a 7.2. pontban leírt ütemezésben, és csak a 9.4. pontban meghatározott átadás-átvételi jegyzőkönyv felvételét követően abban az esetben jogosult, ha az elvégzett munka tartalma a kifizetett előleg mértékét már meghaladta. Az alperes e szerződésben rögzített megállapodást is megszegte, hiszen a teljes vállalkozói díj átutalására zárójegyzőkönyv és teljesítés hiányában került sor.
- [36] A fentiekre tekintettel az eljárt bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a perben nem nyert bizonyítást, hogy a vezető állású alperes nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt, ezért a régi Mt. 192/A.§-a alapján alkalmazandó régi Ptk. 339.§ (1) bekezdése szerint az okozott kár megfizetésére köteles, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [37] Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [38] A felülvizsgálati eljárás illetékét az alperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.
- [39] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az alperes kérelmére a 2018. február 7-én megtartott tárgyaláson bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2018. február 7.

. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay
Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági ügyintéző